

VA-policy

för Norrtälje kommun

Antagen av kommunfullmäktige
28 april 2025

NORRTÄLJE
KOMMUN

Inledning

VA-policy för Norrtälje kommun är ett styrdokument som fastställer ställningstaganden för allmänt och enskilt VA inom kommunen. Tidshorizonten för policyn är 10–12 år. Den tydliggör hur kommunen och Norrtälje Vatten och Avfall AB, VA-huvudmannen, arbetar för en hållbar VA-försörjning i hela kommunen.

VA-policyn är en del av kommunens VA-plan och ersätter tidigare VA-policy från 2019. VA-planering är ett övergripande arbete, där kommunstyrelsen (kommunstyrelsekontoret), bygg- och miljönämnden (samhällsbyggnadskontoret) samt VA-huvudmannen deltar.

I VA-plan ingår VA-översikt, VA-policy, Vattentjänstplan, Plan för den allmänna VA-anläggningen och Bedömningsmodell för områden med enskilt vatten och avlopp inom sammanhängande bebyggelse i Norrtälje kommun, se figur nedan.

Dagvatten ingår ej i VA-policyn, riktlinjer rörande dagvatten finns i, *Fördjupad dagvattenpolicy för Norrtälje kommun* samt i *Dagvattenstrategi för Norrtälje kommun*.

VA-plan

Plan för VA-försörjning i hela kommunen (*Kommunfullmäktige*)

VA-översikt

Nuläge, förutsättningar och behov från 2019

VA-policy

Strategiska vägval, riktlinjer och ställningstaganden (*Kommunfullmäktige*)

Vattentjänstplan

Beskriver vilka nya områden som har behov av allmänna vattentjänster (*Kommunfullmäktige*)

Plan för den allmänna VA-anläggningen

Beskriver den befintliga allmänna VA-anläggningen samt vilka åtgärder som krävs för nuvarande och framtida anläggning (*Norrtälje Vatten och Avfall*)

Bedömningsmodell för områden med enskilt vatten och avlopp inom sammanhängande bebyggelse i Norrtälje kommun

Modell för bedömning av förutsättningarna för enskild VA-försörjning (*Bygg- och miljönämnden*)

De delplaner och underlag som tillsammans utgör Norrtäljes VA-plan. Beslutande instans för delplanerna anges inom parentes.

En förutsättning för en hållbar VA-planering är ett samarbete mellan kommunens samtliga förvaltningar och VA-huvudmannen med ett gemensamt ansvar att följa VA-policyns ställningstaganden.

Aktualisering och ansvar

VA-policyn ses över i samband med att VA-planen och vattentjänstplanen aktualiseras vart fjärde år. Vid behov sker uppdatering. Kommunstyrelsen ansvarar för att VA-policyn är aktuell.

Det är Kommunfullmäktige som beslutar om VA-policyn.

Övergripande ställningstagande för långsiktigt hållbar VA-försörjning

Kunskap och rådgivning

- Kunskapsnivån om VA-försörjning hos kommunens tjänstepersoner och politiker är hög, med god insikt i juridiska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningar för att kunna fatta långsiktigt hållbara beslut.
- Fastighetsägare och samfällighetsföreningar i kommunen erbjuds rådgivning om VA-tekniska lösningar.
- Omvärldsbevakning och innovativa lösningar är en viktig del av arbetet.

Fysisk planering och lovgivning

- Översiktlig planering och VA-planering sker samordnat och det finns ett proaktivt arbete med strategiskt viktiga områden.
- Vid fysisk planering såsom planbesked, detaljplanearbete, förhandsbesked och bygglov, ska förutsättningarna för VA-försörjning beaktas och konsekvenser av exploateringen tydliggöras inom och utanför det aktuella området.
- Nyexploatering och förtätning sker där det finns förutsättningar för långsiktigt hållbar VA-försörjning.

Ekonomi

- Kommunen har en aktuell VA-plan som bidrar till en ekonomi i balans för VA-kollektivet och en förutsägbarhet för enskilda fastighetsägare.
- Skattefinansiering kan behövas i större projekt för att säkerställa en hållbar ekonomisk belastning av VA-kollektivet.

Resurshushållning

- Hushållning med naturresurser eftersträvas i all VA-försörjning.

- Kommunen arbetar aktivt för en minskad dricksvattenanvändning.
- Återanvändning av avloppets växtnäringsämnen eftersträvas och kretsloppsanpassade avloppsanläggningar utreds som alternativ.

Inom allmänt verksamhetsområde

Generellt

- Den allmänna VA-anläggningens kapacitet säkerställs för nuvarande behov samt för den utbyggnad och förtätning som kommunen planerar.
- VA-bolaget förvaltar befintlig anläggning med fokus på planerat underhåll. Det pågår även ett systematiskt arbete med effektiviseringar, processutveckling och förbättringar av anläggningen.
- Vid nybyggnation och ombyggnation av VA-anläggningen väljs effektiva och innovativa tekniklösningar för att uppnå VA-bolagets övergripande ställningstaganden.
- För att säkerställa en god driftsäkerhet eftersträvas en förnyelsetakt på ledningsnätet med 1 % per år.

Dricksvatten

- Långsiktig dricksvattenförsörjning med god leveranssäkerhet och dricksvatten av god kvalitet ska säkerställas i kommunens alla VA-verksamhetsområden.
- Vid störning i ordinarie dricksvattenleverans säkerställs dricksvattenförsörjningen enligt kommunens Nödvattenplan.
- Alla vattenförekomster som ingår i den allmänna vattenförsörjningen skyddas med aktuella vattenskyddsområden.
- Det finns reservvattenförsörjning för hela kommunen.

Spillvatten

- De befintliga avloppsreningsverken effektiviseras systematiskt och processerna utvecklas med syfte att minimera utsläpp och energiförbrukning samt möjliggöra för en ökad återanvändning av näringsämnen, energi, värme och vatten.
- Mängden tillskottsvatten och ovidkommande vatten i avloppsreningsverken minskar.

VA-utbyggnad

- Kommunens prioritering och planering för kommande VA-utbyggnad är transparent och tillgänglig för allmänheten i kommunens vattentjänstplan.
- Särskild hänsyn ska ta till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Områden med enskilt VA

Generellt

- Gemensamma VA-anläggningar förordas framför enskilda där detta är lämpligt ur ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Anläggningarna håller en god teknisk standard.

Enskilt dricksvatten

- Kommunen verkar för en hållbar vattenanvändning och ett långsiktigt skydd av enskilda vattentäkter.
- I områden med risk för saltvatteninträngning och vattenbrist eftersträvas vattensnåla lösningar, i synnerhet beaktas detta i detaljplanlagda och i övrigt tätbebyggda områden.
- Hänsyn tas till vattenskyddsområden vid all samhällsplanering och lovgivning.

Enskilt avlopp

- Kommunen verkar genom rådgivning, tillsyn och prövning för väl fungerande enskilda anläggningar med robust teknik.
- Tillsynsmyndigheten för enskilda avlopp strävar mot att prioritera tillsyn av de anläggningar som har sämst status och/eller de anläggningar som påverkar recipienter med sämst status och som är prioriterade i kommunens vattenplan.

Kretsloppsanpassning

- Vattensnåla och snålspolande lösningar som minskar vattenförbrukningen samt tekniska lösningar, som medger återföring av näringsämnen från enskilda avlopp, eftersträvas.